

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **Autoškola Telos, s.r.o.**, IČO: 241 89 430
sídlem Koněvova 1884/169, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2022, č. j.: MD-34072/2022-160/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2022, č. j.: MD-34072/2022-160/3, jímž bylo podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 4. 11. 2021, č. j.: MHMP 1785051/2021/Hoš. Napadeným rozhodnutím ve spojení s rozhodnutím prvostupňovým byla žalobkyně uznána vinnou z porušení ustanovení § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Za naplnění Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu byla žalobkyni podle ustanovení § 125f odst. 4 a § 125c odst. 5 písm. g) téhož zákona uložena pokuta ve výši 700 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení. Žalobkyně se měla uvedeného přestupku dopustit tím, že jako provozovatelka vozidla tov. značky X. a specifikované registrační značky, v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu, nezajistila, aby dne 20. 5. 2021 v 20:31 hodin, v ulici X. v Praze 3, při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem; konkrétně dosud nezjištěný řidič zastavil a poté zůstal s uvedeným vozidlem stát v ulici X. v Praze, v úseku označeném dopravní značkou č. V13 „šikmé rovnoběžné čáry“, tj. na vyznačené ploše, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat, čímž spáchal dosud nezjištěný řidič přestupek dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, a to porušením ustanovení § 4 písm. c) téhož zákona.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně považovala napadené rozhodnutí za nezákonné, žalovaný se s ním vypořádal účelově a bez jakéhokoli důkladného posouzení potvrdil prvostupňové rozhodnutí; v napadeném rozhodnutí není řádně identifikována rozhodující úřední osoba.
3. Namítala, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s důvody odvolání, dle něž správní orgán I. stupně v rozporu se zákonem o silničním provozu věc odložil a v řízení pokračoval proti provozovateli vozidla, aniž by naplnil podmínky s.ř. Uvedla, že jako provozovatelka obdržela dne 23. 7. 2021 výzvu k uhrazení určené částky, na kterou nereagovala, neboť podle § 125 odst. 6 zákona o silničním provozu se správní orgán dožadoval pouze údajů k totožnosti řidiče, dle § 125h odst. 6 zákona se nejedná o povinnost, ale o dobrovolnost sdělit takové údaje, přičemž až skutečné podání vysvětlení podle s.ř. může věc dostatečně osvětlit. Odkázala na stanovisko veřejného ochránce práv (dále jen „vop“) č. 9 z roku 2012, rovněž podle § 10 odst. 4 zákona i osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, má povinnost sdělit potřebné údaje, žalobkyně jako provozovatelka autoškoly nemůže vždy vědět, který z žadatelů či učitelů zrovna řídil vozidlo. Žalobkyně nepovažovala zastavení vozidla za přestupek, neboť šlo o zastavení ve smyslu § 2 písm. p) zákona, odmítla částku uhradit, sdělení identity řidiče nebylo namístě, vyčkala výzvy k podání vysvětlení.
4. Žalobkyně napadala výzvu k podání vysvětlení ze dne 30. 8. 2021, která je koncipována jako výzva k podání vysvětlení k došlému oznámení dle ustanovení § 137 odst. 1 s.ř. a ve které se správní orgán I. stupně domáhal podání vysvětlení písemně ve lhůtě 5 dní. Tento postup však žalobkyně považovala za nezákonný a za nerespektující zásadu legality správního řízení. Text výzvy považovala za zmatečný, nevěděla, čeho se správní orgán I. stupně domáhal. Na tuto výzvu žalobkyně reagovala podáním ze dne 9. 9. 2021, v němž správnímu orgánu I. stupně vysvětlila jeho vadný postup společně s citací zákonných ustanovení, především ustanovení § 137 s.ř., a citací stanoviska vop č. 9 z roku 2012, současně poukazovala na účelovou manipulaci s terminologií v s.ř., správní orgán ve výzvě například stanovil žalobkyni povinnost k učinění podání, přestože je tento institut dle § 37 správního řádu aktem směřujícím vůči správnímu orgánu. V úvodu výzvy pak žalobkyni uložil povinnost dle ustanovení § 137 s.ř., aby „podal ve lhůtě 5 dní nezbytné vysvětlení“, tato formulace odporuje ustanovení § 137 odst. 1 s.ř., neboť citované ustanovení odkazuje na ustanovení § 59 s.ř., které správním orgánům stanovuje postup pro předvolání k podání vysvětlení, z této formulace je nepochybné, že podání vysvětlení je spojeno s povinností

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

strpět úkon a dostavit se osobně k úkonu; v poučení výzvy je ustanovení § 137 s.ř. uvedeno včetně odkazu na ustanovení § 59 s.ř. Ve výzvě se dále uvádí „*v podání sdělte údaje potřebné k určení ...*“, dále „*sdělení můžete učinit písemně, popř. ...*“, a dále „*rovněž můžete sdělení učinit ústně do protokolu*“, dle žalobkyně je zcela zřejmé, že se nemůže jednat o předvolání ve smyslu ustanovení § 59 s.ř., který definuje povinnost tomu, kdo má vysvětlení podat, kdy, kam a v jaké věci se má dostavit. Žalobkyně rovněž odkázala na další vyjádření ve výzvě, kde správní orgán I. stupně uvádí „*pro účely shora uvedené žádosti můžete využít...*“, z čehož není zřejmé, zda jde o výzvu či žádost. Žalobkyně v reakci na tuto výzvu nezákonný postup u správního orgánu I. stupně namítala a uváděla, že vysvětlení učiní tak, že se dostaví dle výzvy včas a na určené místo, a tím naplní svou zákonnou povinnost plynoucí z ustanovení § 137, resp. § 59 s.ř. Rovněž dle žalobkyně nelze odhlédnout od faktu, že správní orgány mají povinnost dle ustanovení § 137 odst. 3 s.ř. o podání vysvětlení pořídit záznam. Žalobkyně neobstruovala řízení, když se chtěla dostavit k podání vysvětlení.

5. Správní orgán I. stupně řádně neprovedl úkon dle § 36 odst. 3 s.ř. Na závěr ústního jednání dne 3. 11. 2021 byl žalobkyni předložen protokol o ústním jednání, který neobsahoval žádný údaj o možnosti vyjádřit se k podkladům. Pouze v úvodu jednání bylo žalobkyni umožněno seznámení se spisovou dokumentací, což je však možné kvalifikovat pouze coby nahlížení do spisu dle § 38 s.ř. Když žalobkyně požadovala po Ing. H., aby předložila k nahlédnutí podklady k vyjádření, tato odvětila, že žalobkyně spis viděla. Nadřízený Mgr. R. nepřípustně zasáhl do řízení, když Ing. H. nařídil, aby do protokolu napsala, že ho žalobkyně odmítla podepsat. Mgr. R. žalobkyni vyzval k odchodu a ústní jednání bylo přerušeno, aniž by kdykoliv později pokračovalo. Mgr. R. rovněž nezákonně potvrdil přítomnost druhého zaměstnance při jednání, neboť paní M. nebyla ustanovena jako další úředně oprávněná osoba, pouze v kanceláři pracovala a jednání rušila.
6. Vozidlo bylo na předmětném místě zaparkováno, jelikož se stalo neschopným provozu kvůli závadě v motoru, na tyto případy pamatuje ustanovení § 2 písm. p) zákona o silničním provozu. Jedná se o výcvikové vozidlo autoškoly zatěžované více než ostatní vozidla běžně užívaná v silničním provozu. Za vozidlo byl umístěn výstražný trojúhelník, ale strážníci ho nezaznamenali. Žalobkyně neměla příležitost doložit svá tvrzení o nepojízdnosti výcvikového vozidla, neboť podání vysvětlení mělo proběhnout v rozporu se s.ř., a nikoliv tedy osobním sdělením důvodů zastavení vozidla na dopravní značce V13 a doložením způsobu a provedení opravy, kdy žalobkyně mj. disponuje též oprávněním k odtahům silničních vozidel.
7. Žalobkyně odmítla tvrzení, že na dopravní značce V13 parkuje opakovaně. Na jaře 2021 bylo vozidlo několikrát v servisu zejména pro signalizaci vady motoru, postupně došlo k výměně čtyř čidel. Mezi prvním a druhým zastavením uplynuly čtyři měsíce, v druhé polovině roku již k podobné závadě nedošlo.
8. Shrnuje, že postupem správního orgánu I. stupně i žalovaného bylo porušeno právo na spravedlivý proces a procesní vada měla za následek nezákonné obvinění žalobkyně. V závěru navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení, a aby žalovaný zaplatil žalobkyni náhradu nákladů soudního řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

9. Žalovaný ve svém vyjádření zopakoval postup správního orgánu I. stupně před zahájením řízení a průběh správního řízení, k žalobním námitkám uvedl, že ve větší míře korespondují

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

s námitkami odvolacími, jimiž se zabýval již v odůvodnění napadeného rozhodnutí, na něž odkázal, a na svém právním názoru trval. Konstatoval, že v řízení postupoval v souladu s právními předpisy a nijak se neodchýlil k libovůli od zavedených postupů při zjišťování skutkového stavu. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

10. Žalobkyně ve své replice sdělila, že ustanovení § 137 s.ř. nepřipouští, aby bylo podání vysvětlení učiněno písemně. Žalobkyně byla připravena dostavit se a podat vysvětlení k doložení nepojízdnosti vozidla, avšak správní orgán věc odložil a zahájil řízení proti provozovateli vozidla. V napadeném rozhodnutí byly zcela ignorovány námitky stran ústního jednání, kdy zástupce žalobkyně byl téměř šikanován, neproběhlo žádné dokazování ani čtení a přítomná osoba nebyla úředně oprávněnou osobou.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 20. 5. 2021 v 20:31 hodin bylo v Praze v ulici X., zadokumentováno neoprávněné stání motorového vozidla tov. zn. X. a specifikované registrační značky, jehož provozovatelem je žalobkyně, když nezjištěný řidič porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu tím, že s vozidlem stál v úseku platnosti vodorovné značky č. V13 „šikmé rovnoběžné čáry“, tj. na vyznačené ploše, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ní nákladem zasahovat, čímž bylo porušeno ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Součástí spisu jsou fotografie zachycující předmětné vozidlo stojící na vodorovné dopravní značce č. V13.
12. Výzvou ze dne 23. 7. 2021, č. j.: 1106454/2021, byla žalobkyně jako provozovatelka vozidla dle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu vyzvána k uhrazení částky 500 Kč, případně ke sdělení údajů ohledně totožnosti řidiče vozidla, a to do 15 dní od doručení této výzvy. Žalobkyni byla výzva doručena dne 25. 7. 2021. Žalobkyně na tuto výzvu nereagovala.
13. Výzvou ze dne 30. 8. 2021, č. j.: MHMP 1352033/2021/Hoš, byla žalobkyně dle ustanovení § 137 odst. 1 s.ř. a ustanovení § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu vyzvána k podání nezbytného vysvětlení sdělením údajů potřebných k určení totožnosti řidiče, a to ve lhůtě 5 dní ode dne doručení této výzvy, rovněž byla poučena o možnosti podání sdělení písemně, popř. v elektronické podobě, popř. ústně do protokolu. Ve výzvě bylo sděleno, že pokud žalobkyně nesdělí údaje potřebné k určení totožnosti řidiče, bude věc přestupku řidiče odložena. Tato výzva byla žalobkyni doručena dne 30. 8. 2021.
14. V reakci na výzvu ze dne 30. 8. 2021 žalobkyně upozorňovala na to, že správní orgán I. stupně nepostupuje podle s.ř., jehož ustanovení § 137 neumožňuje podávat nezbytné vysvětlení písemnou formou, neboť odkazuje na ustanovení § 59 s.ř. o předvolání k provedení úkonu. Žalobkyně své povinnosti dle ustanovení § 137 odst. 2 s.ř. chce splnit, ovšem žádá, aby bylo ze strany správního orgánu I. stupně postupováno v souladu se zákonem. Dle stanoviska vop č. 9 z roku 2012 se vysvětlení může týkat poskytnutí informace o tom, jakým způsobem a za jakých okolností ke spáchání přestupku došlo, kdo tento přestupek spáchal, ke zjištění svědků apod., ale ke sdělení skutečnosti vedoucí ke zjištění totožnosti osoby, které bylo vozidlo svěřeno, slouží institut v ustanovení § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu. Žalobkyně uvedla, že totožnost řidiče sdělí poté, co k tomu bude vyzvána v souladu se zákonem o silničním provozu a s.ř. V závěru uvedla, že neporozuměla, co správní orgán I. stupně požaduje, zda podání vysvětlení, podání, sdělení nebo žádost.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

15. V záznamu ze dne 21. 9. 2021, č. j.: MHMP 1489840/2021/Hoš, správní orgán I. stupně dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. k) [nyní písm. l), pozn. soudu] zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „z.o.p.“) odložil věc přestupku proti dosud nezjištěnému řidiči, neboť v předepsané lhůtě nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě; uvedl, že podání žalobkyně nevedlo ke zjištění totožnosti řidiče předmětného vozidla v rozhodné době a místě.
16. Příkazem ze dne 21. 9. 2021, č. j.: MHMP 1490528/2021/Hoš, správní orgán I. stupně shledal žalobkyni coby provozovatelku vinnou přestupkem dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, za což jí uložil pokutu ve výši 1800 Kč.
17. Proti příkazu podala žalobkyně odpor, v němž uváděla, že podání vysvětlení učiní, avšak v souladu se s.ř. a ustanovením § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu; postup správního orgánu I. stupně považovala za nezákonný.
18. Dne 13. 10. 2021 bylo žalobkyni doručeno předvolání k ústnímu jednání o přestupku provozovatele vozidla dle ustanovení § 80 odst. 4 z.o.p. a ustanovení § 59 s.ř. na den 3. 11. 2021 v 9:00 hodin. Byla v něm poučena, že v rámci ústního jednání jí bude po dokazování dle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. před vydáním rozhodnutí dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, pokud se tohoto práva nevzdala.
19. Dle protokolu o ústním jednání ze dne 3. 11. 2021, č. j.: MHMP 1771301/2021/Hoš, se žalobkyně k tomuto jednání dostavila a se spisovým materiálem se seznámila. Uvedla, že předmětné vozidlo stálo na vodorovné dopravní značce č. V13 z důvodu poruchy, která se zobrazila na palubní desce. Vozidlo bylo odstaveno na nejbližší vhodné místo, podle žalobkyně tak nebylo možné považovat stání předmětného vozidla za stání, nýbrž za zastavení dle ustanovení § 2 písm. p) zákona o silničním provozu, protože nelze takové jednání považovat za přestupek; u vozidla byl po odstavení také umístěn výstražný trojúhelník.
20. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 4. 11. 2021 bylo shledáno, že se žalobkyně dopustila přestupku dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu porušením ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona, za což jí byla uložena pokuta ve výši 1800 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení.
21. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. První část odvolacích námitek se týkala postupu správního orgánu I. stupně před zahájením řízení, jež dle žalobkyně odporoval s.ř., žalobkyně odkázala na výzvu ze dne 30. 8. 2021 a uvedla k ní obdobné námitky jako v žalobě. Ve druhé části napadala postup v průběhu řízení, zvláště jí vadila přítomnost Bc. M., která nebyla ustanovena jako úředně oprávněná osoba. Ve třetí části napadala prvostupňové rozhodnutí, jehož výrok shledala nezákonným, nerespektujícím s.ř., dále znovu zpochybňovala požadovanou formu vysvětlení dle ustanovení § 137 s.ř.
22. Následně žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí ze dne 31. 10. 2022.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s.ř.s.“). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

24. Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný souhlasili s projednáním věci bez nařízení jednání ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
25. Podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
26. Podle ust. § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.*
27. Podle ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu *neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.*
28. Podle ust. § 76 odst. 1 písm. k) z.o.p., ve znění účinném do 31. 1. 2022, *správní orgán, aniž řízení zahájí, věc usnesením odloží, jestliže nezjistí do 60 dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.*
29. V hlavní žalobní námitce žalobkyně poukazovala na to, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, což bylo dáno zejména nezákonností výzvy správního orgánu I. stupně ze dne 30. 8. 2021.
30. K tomu je třeba uvést, že správní orgán I. stupně již výzvou ze dne 23. 7. 2021 žalobkyni jako provozovatelku vozidla v souladu s § 125h odst. 1, 2 a 7 zákona o silničním provozu vyzval k uhrazení určené částky ve výši 500 Kč, přičemž ji poučil, že pokud částku neuhradí, může ve stejné lhůtě písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, toto sdělení se považuje za podání vysvětlení (§ 125h odst. 6 zákona). Z toho plyne, že zákon o silničním provozu výslovně připouští, aby podání vysvětlení týkající se sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla bylo učiněno pouze písemnou formou. Žalobkyně byla o této možnosti informována a bez zřejmého důvodu ji v návaznosti na danou výzvu nevyužila.
31. Výzvou ze dne 30. 8. 2021 byla žalobkyně dle ustanovení § 137 odst. 1 s.ř. a ustanovení § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu vyzvána k podání nezbytného vysvětlení k prověření došlého oznámení, a to ve lhůtě 5 dní ode dne doručení výzvy; v podání měla sdělit údaje potřebné k určení totožnosti řidiče. Sdělení mohla učinit písemně, popř. elektronicky, či ústně do protokolu po předchozí telefonické dohodě.
32. Takový postup správního orgánu I. stupně před zahájením řízení vůči ní jako provozovatelce vozidla žalobkyně považovala za rozporný s ustanovením § 137 s.ř., neboť neměla být výzvou ze dne 30. 8. 2021 předvolána k podání vysvětlení, ale bylo požadováno podání písemného vysvětlení, a to sdělení údajů k určení totožnosti řidiče vozidla. Žalobkyně je přesvědčena, že na výzvu správního orgánu I. stupně nebyla povinna písemně reagovat. Odložení věci přestupku řidiče a zahájení řízení vůči ní pak seznala nezákonným, neboť správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění totožnosti řidiče vozidla.
33. **Podle ust. § 137 s.ř. k prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení.**
Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Správní orgán dále opatřuje vysvětlení potřebná k určení předpokládaného rozsahu podkladů pro rozhodnutí, stanoví-li tak zvláštní zákon. Vysvětlení může požadovat jen tehdy, nelze-li rozhodné skutečnosti zjistit jiným úředním postupem. Při opatrování vysvětlení se obdobně užijí ustanovení o předvolání (§ 59) a předvedení (§ 60). O odeprání vysvětlení obdobně platí to, co pro odeprání součinnosti při dokazování a zákaz výslechu. (odst. 1) Každý je povinen podat správnímu orgánu vysvětlení podle odstavce 1. Tomu, kdo bezdůvodně odepre podat vysvětlení, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu (§ 62) až do výše 5 000 Kč. (odst. 2) O podání vysvětlení se pořizuje záznam, který obsahuje údaje umožňující identifikaci osoby, která skutečnost sděluje, uvedené v § 18 odst. 2, vylíčení předmětných skutečností, datum, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. (odst. 3)

34. Podle ust. § 10 odst. 4 zákona o silničním **provozu** provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu upravující právo odeprít výpověď nebo podání vysvětlení.
35. Z citovaného ustanovení § 137 s.ř. vyplývá, že se při opatrování vysvětlení obdobně užijí ustanovení o předvolání, tj. § 59 s.ř., podle kterého *správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.*
36. Soud konstatuje, že podání vysvětlení před zahájením řízení obecně slouží správnímu orgánu k získání informací za účelem zjištění skutečnosti, zda vůbec a případně vůči komu zahájit přestupkové řízení.
37. Z obsahu výzvy ze dne 30. 8. 2021 je zcela zřejmé, že jejím cílem bylo zjistit příslušné údaje k identifikaci řidiče, který se s daným vozidlem dopustil přestupku, ve výzvě tak správní orgán I. stupně zcela nepochybně vyzval žalobkyni ke sdělení totožnosti řidiče vozidla za účelem prověření došlého oznámení. Obsah výzvy byl tudíž jasný a soud ho nepovažuje za nezákonný, neboť podání vysvětlení slouží ke zjištění všech skutečností, na jejichž základě správní orgán provede úvahu, zda má dostatek podkladů k zahájení řízení o přestupku vůči konkrétní osobě či nikoliv.
38. Nelze se ztotožnit ani s námitkou, že žalobkyni bylo ve výzvě umožněno podat vysvětlení pouze písemnou formou, neboť jí byla explicitně dána možnost podat vysvětlení též ústně do protokolu. Výzva též obsahuje poučení ve smyslu ustanovení § 137 odst. 2 s.ř. o možnosti uložení pořádkové pokuty v případě, že žalobkyně bezdůvodně odepre podat vysvětlení, výzva tedy obsahuje informaci o sankci pro případ, že by žalobkyně na výzvu nereagovala.
39. Z formálního hlediska výzva ze dne 30. 8. 2021 nenaplní veškeré náležitosti uvedené v ustanovení § 59 s.ř., neboť není přesně uvedeno, kdy a kam se má žalobkyně dostavit. Soud se tak zabýval otázkou, zda správní orgán I. stupně postupoval nezákonně, pokud výzva k podání vysvětlení neobsahovala přímé předvolání žalobkyně k dostavení se na určité místo, v konkrétní den a čas ve smyslu § 59 s.ř.
40. Z dikce § 137 odst. 1 s.ř. plyne, že správní orgán opatřuje k prověření oznámení, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, nezbytná vysvětlení, zároveň je zde řečeno, že ustanovení § 59 s.ř. se zde užije pouze obdobně, dále, podle § 10 odst. 4 zákona o silničním Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

provozu je provozovatel vozidla povinen na výzvu správního orgánu sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona. Ustanovení § 59 s.ř. ve své první větě uvádí, že *správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná*. Z uvedeného vyplývá, že ne vždy a ke každému úkonu je třeba určitou osobu předvolávat, nýbrž pouze v případech, že je její osobní účast při provedení konkrétního úkonu nezbytně nutná. Tato formulace konkretizuje zásadu přiměřenosti a subsidiarity, jež je obecně využívána pro všechny zajišťovací prostředky. V § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu se výslovně připouští, aby provozovatel vozidla písemně sdělil správnímu orgánu údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, přičemž toto sdělení se považuje za podání vysvětlení.

41. Vzhledem k povaze daného úkonu, kdy žalobkyně byla vyzvána pouze ke sdělení údajů týkajících se totožnosti řidiče, soud shledal, že s ohledem na zásadu hospodárnosti správního řízení a s ohledem na výslovnou dikci § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu není nezbytně nutné, aby žalobkyně provedla tento úkon pouze osobně, přičemž jej lze vykonat i písemným sdělením. S ohledem na to nepovažuje soud za nezákonné, pokud výzva ohledně možnosti sdělení předmětných údajů ústně do protokolu neobsahovala přesné určení místa a času, avšak umožňovala žalobkyni sjednat si termín dle jejích časových možností a možností správního orgánu.
42. Soud shledal, že pokud bylo skutečně úmyslem žalobkyně sdělit správnímu orgánu I. stupně údaje týkající se totožnosti řidiče, nic jí nebránilo, aby tak v návaznosti na výzvu ze dne 30. 8. 2021 učinila, a to ať už v písemné či ústní formě, výzva byla v tomto směru zcela srozumitelná, žalobkyně pak neuvedla žádné relevantní překážky, které jí v tomto postupu bránily, přičemž pokud trvala na sdělení těchto údajů ústní formou, neuvedla, co jí bránilo si v souladu s výzvou telefonicky sjednat termín, kdy se ke správnímu orgánu I. stupně dostaví. K tomu je třeba též konstatovat, že se jednalo již o druhou výzvu správního orgánu I. stupně ke sdělení totožnosti řidiče, přičemž na první výzvu ze dne 23. 7. 2021 žalobkyně vůbec nereagovala.
43. Stanoviskem vop č. 9 z roku 2012 se soud v této souvislosti nezabýval, neboť žalobkyně jej k žalobě nepřiložila a nejedná se ani o pramen práva.
44. S ohledem na výše uvedené, kdy výzva ze dne 30. 8. 2021 byla v souladu se zákonem, bylo povinností žalobkyně na tuto výzvu adekvátně reagovat. Pokud tak neučinila, znemožnila správnímu orgánu I. stupně zjištění skutečností vedoucích k určení totožnosti pachatele přestupku, neboť to byla právě žalobkyně, která jako provozovatelka předmětného vozidla měla disponovat informacemi potřebnými ke zjištění totožnosti řidiče.
45. Soud konstatuje, že správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele, avšak nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení vůči konkrétní osobě. Bylo tak možné v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. k) z.o.p. odložit věc přestupku řidiče a v souladu s ustanovením § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu projednat věc přestupku provozovatele vozidla.
46. Výhrady žalobkyně týkající se hodnocení žalovaného ohledně výzvy k podání vysvětlení soud rovněž nepovažuje za důvodné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že výzva k podání vysvětlení obsahovala veškeré náležitosti, argumentaci žalobkyně ohledně terminologie považoval za nedůvodnou a postup žalobkyně považoval za zřejmou obstrukci s cílem prodlužovat řízení, pokud žalobkyně skutečně chtěla osobu řidiče uvést, měla tak učinit, judikaturu citovanou žalobkyní v odvolání považoval za nepřiléhavou, odkázal na ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu a uvedl, že již poté, co se žalobkyně poprvé nevyjádřila na zaslanou výzvu, mohl věc přestupku odložit a zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla, nad rámec zákona byla žalobkyně vyzvána k podání vysvětlení, kterou však rovněž nevyužila, sama se zkrátila na svém právu sdělit osobu řidiče. Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

S ohledem na výše uvedené závěry soud nepovažuje vyjádření žalovaného za nedostatečné či vadné.

47. V další námitce žalobkyně uváděla, že vozidlo bylo na předmětném místě ponecháno z důvodu poruchy, a tedy dané jednání nenaplnňuje materiální znak přestupku.
48. Oba správní orgány se k této námitce vyjádřily, považovaly ji za nevěrohodnou, neboť ji žalobkyně neuplatnila od počátku správního řízení a ani ji ničím neprokázala, což však bylo její povinností, dále vycházely z toho, že odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu je objektivní, přičemž společenská škodlivost vyplývá ze samotného ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, kdy cílem uvedeného ustanovení je dodržování pravidel silničního provozu na pozemních komunikacích, neboť jejich nedodržením dochází k ohrožení bezpečnosti silničního provozu, k vyvození odpovědnosti za daný přestupek tedy postačuje samotný fakt porušení, resp. nesplnění povinnosti stanovené zákonem; zprostit se odpovědnosti za tento přestupek lze pouze za okolností předvídaných ustanovením § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu. Soud se s tímto hodnocením plně ztotožňuje.
49. Podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. *provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona.*
50. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2016, čj. 8 As 156/2016 - 35: *„Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle tohoto zákona, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) citovaného zákona postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.“* Nejvyšší správní soud zde rovněž dovodil, že: *„Stěžovateli lze přisvědčit, argumentuje-li, že znakem skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla je jednání řidiče vykazující znaky přestupku. Není však správný jeho názor, že „jednání řidiče v krajní nouzi (...) nevykazuje znaky přestupku“. Stěžovatel totiž zjevně zaměňuje okolnosti vylučující protiprávnost (zde krajní nouzi) s naplněním skutkové podstaty přestupkového jednání.“*
51. Z toho se podává, že v řízení o přestupku provozovatele vozidla již zkoumání případných okolností vylučujících protiprávnost, které mohly nastat u řidiče vozidla a mezi které by bylo možné zařadit i žalobkyní namítané nouzové zastavení vozidla, není relevantní a nemůže na závěrech ohledně odpovědnosti provozovatele vozidla nic změnit.
52. Tvrzení žalobkyně, že vozidlo bylo řádně označeno výstražným trojúhelníkem, je pak v přímém rozporu s fotodokumentací, která byla ve správním řízení provedena k důkazu, na této dokumentaci se nachází předmětné vozidlo zachycené na celkem třech snímcích z různých úhlů pohledu, trojúhelník není na snímcích zaznamenán.
53. S ohledem na výše uvedené soud nepovažuje námitky žalobkyně ohledně nenaplnění materiálního znaku přestupku provozovatele vozidla za důvodné.
54. Ohledně námitky žalobkyně týkající se zkrácení jejích práv ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 s.ř. uvádí soud následující.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

55. Dle ust. § 36 odst. 3 věty první s.ř. *nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.*
56. Žalobkyně namítala, že správní orgán I. stupně řádně neprovedl úkon dle § 36 odst. 3 s.ř. S tímto soud nesouhlasí. V předvolání k ústnímu jednání ze dne 11. 10. 2021, č. j.: MHMP 1606638/2021/Hoš, byla žalobkyně poučena, že v rámci jednání před vydáním rozhodnutí jí bude dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Z protokolu o ústním jednání je zjevné, že se žalobkyně seznámila se spisovou dokumentací čítající 43 listů a výslovně prohlásila, že se seznámila se spisovým materiálem dostatečně. Následně na str. 3 – 5 protokolu se žalobkyně podrobně vyjadřovala k přestupkovému jednání, přičemž její tvrzení korespondují s žalobními námitkami. K tvrzení žalobkyně ohledně nouzového zastavení vozidla pak nebylo důvodné správní spis doplňovat o nové podklady, a tedy ani doplňovat dokazování, neboť žalobkyně nenavrhla žádné doplnění provedených důkazů a zároveň ke svému tvrzení nepřiložila žádné důkazy. V daném řízení o přestupku provozovatele vozidla správní orgány nebyly povinny zabývat se okolnostmi, které by mohly vylučovat protiprávnost jednání řidiče.
57. Lze shrnout, že žalobkyni byla poskytnuta možnost seznámit se a vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, námitku žalobkyně, že byla zkrácena na svých právech neprovedením úkonu dle ustanovení § 36 odst. 3 s.ř., tak soud nepovažuje za důvodnou. Stejně tak se žalovaný řádně zabýval uvedenými okolnostmi v souvislosti s ústním jednáním na s. 4 a 5 svého rozhodnutí. Žalobkyně navíc v žalobě neuvádí, jaký konkrétní negativní důsledek pro napadené rozhodnutí měla mít tvrzená nemožnost vyjádřit se k podkladům; žalobkyně se se spisovým materiálem seznámila a případná tvrzení mohla namítat též v rámci odvolání, v žalobě pak nepředestřela nic, co mělo být neseznámením s podklady zmařeno, tj. jaká konkrétní tvrzení a jaké důkazy, jimiž by mohlo být dotčeno posouzení věci samé, kvůli tomu nemohla uplatnit.
58. K přítomnosti zaměstnankyně Bc. V. M. správní orgán I. stupně opodstatněně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2019, sp. zn.: 2 As 429/2018, nadto žalobkyně nevysvětlila, jak měla být dotčena její práva přítomností této osoby, a současně ani nenaznačila, že by paní M. vůči ní byla z jakéhokoliv důvodu podjatá.
59. Nesouhlas žalobkyně s tvrzením, že výcvikové vozidlo na dopravní značce V13 parkuje opakovaně, není důvodný. Prvostupňový orgán předně odkázal na konkrétní případ, kdy tomu tak bylo i v minulosti; navíc opakovanost jednání neměnila právní kvalifikaci, jednalo se toliko o přítěžující okolnost s vlivem na sankci, která však byla po zásahu žalovaného stanovena pod dolní hranici zákonné sazby.
60. Z napadeného rozhodnutí taktéž vyplývá, že jej skutečně učinil ředitel odboru, který jej opatřil svým elektronickým podpisem.
61. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
62. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. října 2023

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.